

PREDSTAVLJENA STUDIJA NALED-a I USAID-a "PRIVATIZACIJA U SRBIJI"

Pet uspešnih i pet neuspešnih privatizacija

Na osnovu iskustva uspešnih privatizacija, studija preporučuje opštinama da budu aktivnije u ovom procesu i da kontinuirano unapređuju poslovno okruženje kako bi motivisali potencijalne kupce

Rešavanje viška zaposlenih i vlasništva nad zemljištem trebalo bi da budu prioritetni zadaci Vlade Srbije ukoliko želi da uspešno okonča proces privatizacije, preporuka je studije "Privatizacija u Srbiji", koju je uradila Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED) uz podršku USAID Projekta održivog lokalnog razvoja. U studiji "Privatizacija u Srbiji" obrađeni su slučajevi privatizacija u industriji proizvodnje papira, metalskoj, rudarskoj i farmaceutskoj industriji, kao i u poljoprivredi. Kao primeri uspešnih prodaja navedena su preduzeća Duro-pack, Rudnik, Goša Montaža, Zdravlje i DPP Banatski Despotovac, dok su neuspešne privatizacije bile za firme FOPA, Suva ruda, Zavarivač, Jugoremedija i DPP Mała Bosna.

Studija, koja kroz primere ovih pet uspešnih i pet neuspešnih privatizacija analizira razloge loših prodaja i posledice po lokalne budžete, predstavljena je 3. novembra u Skupštini grada Beograda. Ona preporučuje opštinama da budu aktivnije u ovom procesu, kontinuirano unapređuju poslovno okruženje kako bi motivisali potencijalne kupce i pokreću stečajevе nad kompanijama koje ne nađu nove vlasnike, jer je najveći interes da se resursi tih firmi ponovo stave u funkciju.

– Trenutno je u različitim fazama privatizacije više od 570 preduzeća i ona danas predstavljaju zarobljen kapital, stalni trošak za republički budžet i gubitak za budžete gradova i opština. Preporuke koje dajemo smatramo predušlovima da primena novog Zakona o privatizaciji bude uspešna i da otključamo ovaj proces – izjavio je Vladan Ata-

Vladan Atanasijević, predsednik UO NALED-a

nasijević, predsednik Upravnog odbora NALED-a.

Kako je ocenjeno u studiji, nerešeni imovinsko-pravni odnosi nad građevinskim zemljištem, višak zaposlenih i prezaduženost umanjili su atraktivnost firmi jer kvalitetni investitori nisu spremni da preuzmu rizik rešavanja tih problema. Došlo je do negativne selekcije kupaca što je za posledicu imalo visok procenat raskinutih privatizacija

PRIVATIZOVATI DRŽAVNA PREDUZEĆA

Šef kancelarije Svetske banke u Srbiji Toni Verheijen istakao je da ova međunarodna finansijska institucija podržava Vladu Srbije da završi privatizaciju državnih preduzeća, navodeći da je njihovo postojanje jedna od pet najvećih prepreka za razvoj Srbije.

– Pored toga što direktno i indirektno prave troškove budžetu, ta preduzeća ugrožavaju privatnike jer veliki broj njih ne plaća obaveze koje privatna preduzeća moraju da plate. Za Srbiju je važno da privatizuje državna preduzeća kako bi postala konkurentna i mogla da se uključi u evropsko tržište – rekao je Verheijen.

koji u pojedinim opštinama premašuje i 50 odsto.

Ističući značaj braunfield investicija za samoodrživi razvoj opština, direktor USAID Projekta održivog lokalnog razvoja Huard Okman (Howard Ockman) naveo je da postoje slučajevi propadanja čitavih gradova, gde stoji napuštene zgrade propalih firmi koje bi se mogle iskoristiti za pokretanje novih poslova i zapošljavanje ljudi. On je ocenio da je dobro što pojedine lokalne samouprave žele da otkupe te zgrade i pronađu investitora za poslove koji najviše odgovaraju lokalnim potencijalima i raspoloživoj radnoj snazi.

V.d. direktora Agencije za privatizaciju Marijana Radovanović smatra da je NALED-ova studija identifikovala ključne probleme privatizacionog procesa. Ona je rekla da se raspisivanje pojedinačnih tendera za 502 firme može očekivati u decembru ove godine, a prve privatizacije u januaru 2015.

NALED preporučuje da se počne od što hitnijeg donošenja odluke o sudbini konverzije prava korišćenja u pravo svojine nad zemljištem preduzeća, kao i da se obezbede veća sredstva u fondovima za rešavanje pitanja zaposlenih u preduzećima u restrukturisanju i stečaju. Navodi se da je za uspeh privatizacije presudan dolazak strateških investitora koji mogu da ulože u novu tehnologiju i modernizaciju preduzeća. Ipak, pošto su investitorima važni podsticaji, prilikom donošenja odluke o kupovini, ključno je da im lokalne samouprave obezbede kvalitetno poslovno okruženje, pre svega kroz smanjivanje parafiskalnog opterećenja poslovanja.

M. Andrejić